

Dendrokronologisk undersøgelse af tømmer i albertavlen i Maribo Domkirke.

af
Niels Bonde

Lolland

Albertavle
Undersøgt af Niels Bonde.
NNU j.nr. A8683

Prøver fra alterskab samt låger

I alt er 11 tømmerstykker undersøgt. Otte stykker af eg (*Quercus* sp.) og tre stykker af fyr (*Pinus sylvestris* L.).

Fem af egetræsprøverne er dateret, hvoraf to har rest af splintved bevaret.

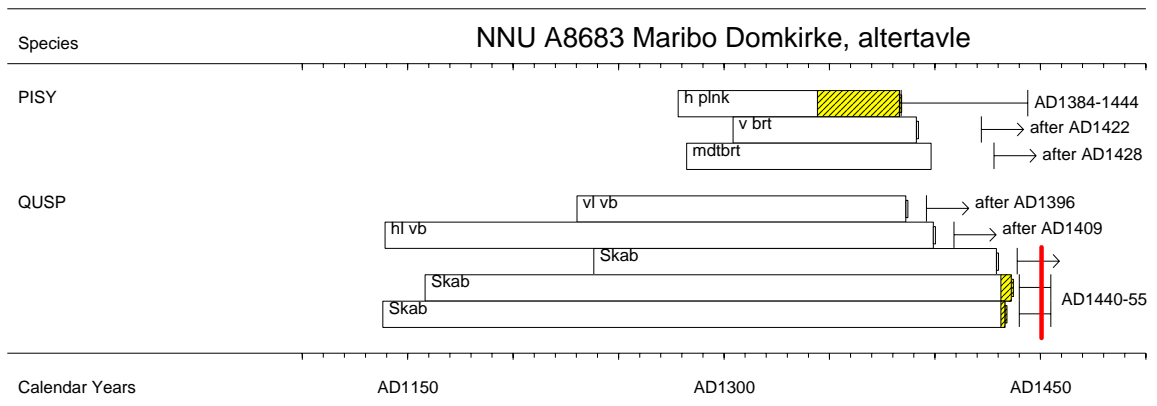
De tre prøver af fyrretræ er alle dateret. Der er konstateret del af splintved på et af stykkerne.

De fem egetræsprøver stammer fra selve alterskabet og de to låger. Årringskurverne kryds-daterer og kan sammenregnes til en middelvejskurve på 299 år, som dækker perioden AD 1138 til AD 1436. To af prøverne har splintved bevaret, og korrigeres der for manglende årringe i splintved, kan det beregnes, at prøverne stammer fra træer, som er fældet ca. AD 1450.

De tre prøver af fyrretræ stammer også fra selve skabet. Årringskurverne kryds-daterer og kan regnes sammen til en middelvejskurve på 121 år, som dækker perioden AD 1278 til AD 1398. Der er konstateret splintved på ét af de undersøgte stykker. Antallet af årringe i splintved i fyrretræ varierer meget. Til denne undersøgelse er der valgt en ramme på 30 til 100 år. Denne ramme skulle dække de fleste tilfælde, men det skal understreges, at det er et valg (tolkning) baseret på personlig erfaring. Korrigeres der for manglende årringe i splintved, kan det, på ovennævnte grundlag, beregnes, at prøverne stammer fra træer, som er fældet i det 15. århundrede, formentlig i midten af århundredet.

Årringskurverne er dateret ved referencekurver for egetræ og fyrretræ, som stammer fra de to træarters naturlige udbredelse i Nordeuropa.

Splintstatistik for egetræ: Wazny, 1990.

Dateringsdiagramsom angiver årringskurvernes indplacering på tidsskalaen.

Katalog:

\DAIMLER\Dendro\Kunst\Mar\0257101a.d
Title : A8683 Maribo Altertavle Birgitte højre låge hb
Raw Ring-width QUSP data of 192 years length
Dated AD1238 to AD1429
0 sapwood rings and no bark surface
Average ring width 160.47 Sensitivity 0.16
Interpretation: after AD1439

\DAIMLER\Dendro\Kunst\Mar\0257102a.d
Title : A8683 Maribo Altertavle Birgitte højre låge vb
Raw Ring-width QUSP data of 261 years length
Dated AD1139 to AD1399
0 sapwood rings and no bark surface
Average ring width 101.88 Sensitivity 0.19
Interpretation: after AD1409

\DAIMLER\Dendro\Kunst\Mar\0257103a.d
Title : A8683 Maribo Altertavle Birgitte venstre låge vb
Raw Ring-width QUSP data of 157 years length
Dated AD1230 to AD1386
0 sapwood rings and no bark surface
Average ring width 129.49 Sensitivity 0.18
Interpretation: after AD1396

\DAIMLER\Dendro\Kunst\Mar\02571049.d
Title : A8683 Maribo Altertavle Birgitte venstre låge hb
Raw Ring-width QUSP data of 79 years length
Undated; relative dates - 0 to 78
0 sapwood rings and no bark surface
Average ring width 138.16 Sensitivity 0.25

\DAIMLER\Dendro\Kunst\Mar\0257201a.d
Title : A8683 Maribo Altertavle Birgitte frise vnst
Raw Ring-width QUSP data of 61 years length
Undated; relative dates - 0 to 60
0 sapwood rings and no bark surface
Average ring width 159.84 Sensitivity 0.16

\DAIMLER\Dendro\Kunst\Mar\0257202a.d
Title : A8683 Maribo Altertavle Birgitte frise hjre
Raw Ring-width QUSP data of 41 years length
Undated; relative dates - 37 to 77
4 sapwood rings and no bark surface
Average ring width 158.78 Sensitivity 0.16
Interpretation: AD1384-1444

\DAIMLER\Dendro\Kunst\Mar\02573019.d
Title : A8683 Maribo Altertavle Birgitte skab bag højre pl
Raw Ring-width PISY data of 106 years length
Dated AD1278 to AD1383
39 sapwood rings and no bark surface
Average ring width 177.31 Sensitivity 0.18
Interpretation: AD1384-1444

\DAIMLER\Dendro\Kunst\Mar\02573021.d
Title : A8683 Maribo Altertavle Birgitte skab mdtbr
Raw Ring-width PISY data of 117 years length
Dated AD1282 to AD1398
0 sapwood rings and no bark surface
Average ring width 156.58 Sensitivity 0.22
Interpretation: after AD1428

\DAIMLER\Dendro\Kunst\Mar\0257303a.d
Title : A8683 Maribo Altertavle Birgitte skab vbvt
Raw Ring-width PISY data of 88 years length
Dated AD1304 to AD1391
0 sapwood rings and no bark surface
Average ring width 128.07 Sensitivity 0.23
Interpretation: after AD1422

\DAIMLER\Dendro\Kunst\Mar\02574011.d
Title : A8683 Maribo Altertavle Birgitte skab topbrt rad a + rad d
Raw Ring-width QUSP data of 279 years length
Dated AD1158 to AD1436
5 sapwood rings and no bark surface
Average ring width 142.03 Sensitivity 0.18
Interpretation: AD1440-55

\DAIMLER\Dendro\Kunst\Mar\0257501a.d
Title : A8683 Maribo Altertavle Birgitte højre tagbrt
Raw Ring-width QUSP data of 296 years length
Dated AD1138 to AD1433
2 sapwood rings and no bark surface
Average ring width 80.24 Sensitivity 0.19
Interpretation: AD1440-55